

Sygn. akt VII U 855/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jacek Chaciński
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Pelczyńska

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2016 r. w Lublinie

sprawy K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 30 marca 2015 roku, nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala K. K. prawo do emerytury od dnia (...) roku.

Sygn. akt VII U 855/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 marca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił K. K. przyznania prawa do emerytury, gdyż wnioskodawca nie udokumentował 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych i na dzień wydania decyzji nie osiągnął wieku emerytalnego 60 lat.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł K. K. domagając się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury. Podniósł, że pracował w (...) S.A. w warunkach szczególnych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

K. K. urodzony (...) w dniu (...) roku złożył wniosek o emeryturę. Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Przed organem rentowym udowodnił 27 lat, 3 miesiące i 25 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 8 lat, 7 miesięcy i 22 dni stażu pracy w warunkach szczególnych (okoliczności bezsporne).

Wnioskodawca w dniu 2 czerwca 1976 roku został zatrudniony w Zakładach (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku montera instalatora-rurociągów (umowa o pracę – akta osobowe – k. 22). W okresie od dnia (...) roku

wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową (karty obiegowe – ao). Od dnia 27 lutego 1978 roku powrócił na stanowisko montera instalatora rurociągów (angaż – ao). Od dnia 1 lipca 1980 roku angaż zmieniono na montera aparatury precyzyjnej (angaż – ao). Od 1 sierpnia 1981 roku było to stanowisko elektromonter zakładowy (angaż – ao). W dniu 1 października 1982 roku ponownie powrócono do stanowiska monter aparatów precyzyjnych (angaż – ao). W dniu 1 września 1983 roku wnioskodawcę przeniesiono na stanowisko ślusarza (karta obiegowa, kartoteka ewidencyjna – ao). Stosunek pracy ustał w dniu 31 sierpnia 1987 roku (świadcstwo pracy – ao).

Od początku zatrudnienia wnioskodawca pracował na wydziale elektrycznym. Jego zadaniem było dopilnowanie prawidłowej pracy urządzeń do topienia aluminium i żeliwa, które pracowały w ruchu ciągłym. W tym celu codziennie sprawdzał piece, ich przepływowość, temperaturę pracy, termopary, czujniki przepływu, zasilanie awaryjne z wody, generatory do utrzymywania atmosfery technicznej. Wymieniał w nich filtry i czujniki. Na hali znajdowało się 18 pieców do topienia aluminium, zaś każdy piec obsługiwało dwóch pracowników – piecowych.

Od dnia 1 września 1983 roku wnioskodawca pracował na drugim końcu hali przy regeneracji form do produkcji elementów z aluminium. Zajmował się ich rozbieraniem, a w przypadku wykrycia defektu je polerował i usuwał niedoskonałości. Forma ważyła około 500-600 kg i była przenoszona przy pomocy przenośnika łańcuchowego - nastawiacz wyjmował formę z maszyny i stawiał obok. Regeneracja polegała na wymianie lub polerowaniu elementów.

Na hali panował hałas, duże zapylenie, wysoka temperatura, brak było jakiegokolwiek wentylacji. Wnioskodawca swoje obowiązki wykonywał w odzieży ochronnej, azbestowych rękawicach i specjalnych butach z noskami (zeznania wnioskodawcy – k. 48v-49v, 51, zeznania R. R. – k. 51v-52, zeznania H. S. – k. 52-52v, zeznania E. W. – k. 50v-51).

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie powołanych dowodów. Dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych wnioskodawcy z Zakładów (...) była autentyczna, pochodziła od pracodawcy. Jednakże treść znajdujących się tam angaży pozostawała w sprzeczności z treścią zeznań wnioskodawcy i świadków, którzy zaprzeczyli, aby wnioskodawca wykonywał prace montera instalatora-rurociągów, montera aparatury precyzyjnej, ślusarza. Z tego względu Sąd odmówił dania wiary tym dowodom w zakresie w jakim były sprzeczne ze wskazanymi zeznaniami.

Przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla wnioskodawcy. R. R. pracował w zakładach (...) od 1963 do 2000 roku, a w okresie od 1975 roku do 2000 roku był brygadzystą w narzędziowni, H. S. w okresie 1967 roku do 1987 roku zajmował stanowisku ślusarza w odlewni, gdzie razem z wnioskodawcą zajmował się naprawianiem uszkodzonych form do odlewów, E. W. w okresie 1977-2001 zajmował się obsługą automatów do topienia aluminium i żeliwa, z wnioskodawcą pracował do 1983 roku. Świadcowie pracowali wspólnie z wnioskodawcą i mieli możliwość zaobserwowania wykonywanych przez niego obowiązków w trakcie pracy. Zeznawali logicznie, spontanicznie i szczerze. Niektórych szczegółów nie byli w stanie sobie przypomnieć jednak jest to zrozumiałe z uwagi na znaczny upływ czasu. Treść tych zeznań w powiązaniu z twierdzeniami wnioskodawcy pozwoliła na jednoznaczne ustalenie faktycznie wykonywanych przez wnioskodawcę czynności w trakcie pracy. Zeznania te zostały uznane za wiarygodne. W szczególności ustalono, że w trakcie całego okresu zatrudnienia wnioskodawca w istocie zajmował się dwoma rodzajami pracy. Przez pierwszy okres do 1 września 1983 roku pracował przy obsłudze i utrzymaniu urządzeń do topienia aluminium i żeliwa, a po tej dacie naprawiał i kontrolował formy do produkcji żeliwa.

Należy zaznaczyć, że Sąd nie jest związany żadnymi ograniczeniami w postępowaniu dowodowym w sprawach ubezpieczeń społecznych, które obowiązują w postępowaniu przed organem rentowym. Zasadniczym celem tego postępowania jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Przepis art. 473 k.p.c. wprost stanowi, że w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Z kolei ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, OSNP z 1998 roku,

Nr 11, poz. 342; z dnia 21 września 1984 roku, III UZP 48/84, LEX nr 14630; z dnia 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, LEX nr 14625).

W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy:

- od dnia 2 czerwca 1976 roku do dnia 26 kwietnia 1977 roku i od 27 lutego 1978 roku do dnia 31 sierpnia 1983 roku (6 lat, 4 miesiące i 27 dni) – dział XIV, poz. 25 Bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.),

- od dnia 1 września 1983 roku do dnia 31 sierpnia 1987 roku (4 lata) – dział III, poz. 78 Szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne, rozporządzenia.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Od 1 stycznia 2013 roku nie jest wymagane rozwiązanie stosunku pracy przez ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Według art. 32. ust. 2 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego wnioskodawca udowodnił dodatkowy okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 10 lat, 4 miesięcy i 2 dni, co w połączeniu z okresem bezspornym 8 lat, 7 miesięcy i 22 dni powoduje, że spełnia on przesłankę 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Zaskarżoną decyzję należało zatem zmienić i ustalić K. K. prawo do emerytury od dnia (...) roku, tj. od dnia ukończenia 60 roku życia.

W tym stanie rzeczy, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.